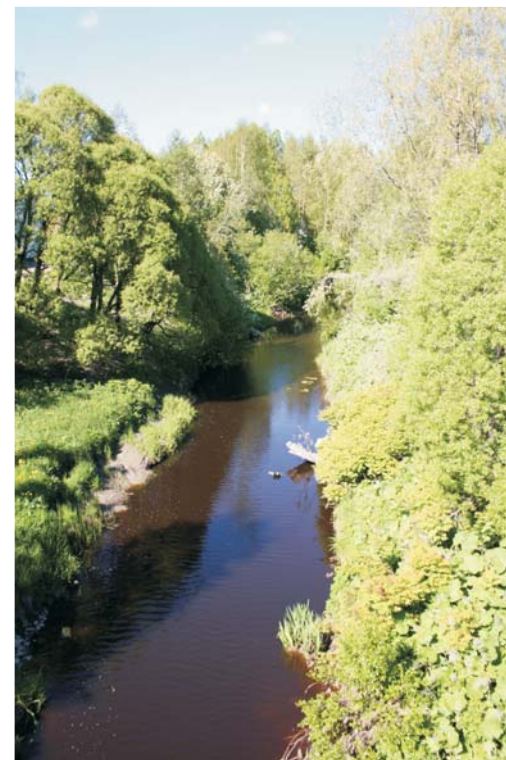

TEUVAN KESKUSTAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

23.10.2012

Vielä komiampi Teuva

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
1 Taajamakuullinen analyysi	3
1.1 Keskustakuvan analyysi	4
1.2 Keskustaympäristön vyöhykkeet	6
1.3 Kehittämiskohteet	17
1.4 Yhteenveto taajamakuvasta	19
2 Kaupallisten toimintojen analyysi	20
2.1 Kauppa ja palvelut Teuvalla	20
2.2 Markkina-analyysi keskustan kehittämiseksi	21
2.3 Liiketilatarpeet vuoteen 2030	21
2.4 Keskustan kaupallinen rakenne	22
3 Teuvan kehittämistyöpaja	24
3.1 Kehittämiskohteet ja ideat ryhmätöistä	24
3.2 Kehittämisideat kartalla	25
3.3 Työpajakyselyn tulokset	26
4 Teuvan keskustan kehittämissuunnitelma	27
4.1 Taajamakuuvan kehittäminen	28
4.2 Jokirannan käyttö ja mahdollisuudet	30
4.3 Kaupallinen kehittäminen	31
4.4 Yhteistoiminnan kehittäminen ja organisointi	32
5 Yhteenveto keskustan kehittämisestä	33
Liite	Vielä komiampi Teuva kehittämistyöpajan kehittämiskohteet ryhmätyön tulokset

JOHDANTO

Teuvan keskustan kehittämistä varten on perustettu "VIELÄ KOMIAMPI TEUVA" -hanke. Kun Teuvan kunnalle laadittiin markkinointistrategia vuonna 2009, koettiin, että keskustaajaman ilme ja siistit ympäristöt ovat keskeinen vetovoimatekijä keskustassa. Kunta yhdessä kiinteistönomistajien ja yrittäjien kanssa päätti viedä keskustan kehittämishanketta eteenpäin. Sitä varten haettiin Suupohjan kehittämissyhistys ry:n maaseudun kehittämiseen tarkoitettua Leader-rahoitusta keskustan kehittämiseen Teuvalla.

Vielä komiampi Teuva -hankeen turvin halutaan keskusta-alueesta vetovoimainen ja kilpailukykyinen pienen kunnan keskusta. Asiantuntijoiden avustuksella pohditaan keinoja, joilla keskustaa saadaan elävöitettyä, kaupallista toimintaa vahvistettua, ilmettä kirkastettua ja muodostettua keskustasta toiminnallisesti yhtenäinen kokonaisuus. Keskustasta halutaan persoonallinen ja kaikkia väestöryhmiä palveleva. Koko suunnitteluprosessi on osallistuva ja vuorovaikutteinen.

Vielä komiampi Teuva -hankeen keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen annettiin SANTASALO Ky:n ja Arkkitehtitoimisto Heikkilä SITO Oy:n tehtäväksi. Pääsuunnittelijana toimi KTM Tuomas Santasalo ja tutkijana KTM Katja Koskela, arkkitehteinä toimivat Mikko Heikkilä, Ilona Mansikka ja Sisko Hovila.

Hankkeen ohjausryhmänä on toiminut Taajamatyöryhmä, johon ovat kuuluneet Jukka Leppäniemi Rautakymppi Oy, Jari Alanko Puutavaraliike Alanko, Marita Mäntymäki-Haapala Kauneushoitola Päivänpaiste, Juha Tammisto Tammiston Kello ja Optiikka, Tanja Koivisto Foto-Nisula, Ilpo Saksa Ruokapirtti ja kunnan edustajina Vesa Osmo rakennustarkastaja, Toivo Mäki rakennuttajainsinööri sekä Johanna Peltoniemi projektipäällikkönä.

Mikkiläntie on toinen keskeisistä kauppakaduista

Torikioski halutaan toimivaksi

1 Taajamakuullinen analyysi

Teuvan keskustan analyysi on tehty havainnoimalla ja valokuvaamalla yhden päivän aikana 13.3.2012. Keskustaajaman rajapinnat ovat selkeitä sisämaasta saavuttaessa. 1800-luvulta säilyneiden teiden risteyskohdissa aivan tien vie-reen rakennetut maatilarakennusten pihapiirit muodostavat vaikuttavia portteja keskustaan. Teuvan pohjois- ja länsipuolelta 1970-luvulla rakennetun ohitus-tietä saavuttaessa risteysalueet ovat suuria ja huoltoasemat ovat ainoita mer-kejä taajaman läheisyydestä. Mieleenpainuvimpia kokonaisuuksia keskustassa ovat taajaman elinsuonet eli kylänraitit, koivukujanteet ja kuusiaidat sekä aivan tien varteen rakennetut maatalo- ja talousrakennukset ja niiden muodostamat tiiviit katutilat.

Keskustan alueella on monia arvokkaita ja kauniita rakennushistoriallisia kohteita, joiden asema taajaman kylänraitin komeina päätteinä on tärkeä. Harmillisen monta ydinkeskustan reunamilla sijaitsevaa historiallista asuinrakennusta on unohduksen tilassa. Kylänraitin varrella on useita sympaattisia liiketaloja, jotka etsivät vielä uutta käyttötarkoitusta.

Teuvan keskustan kaavayhdistelmä vuodelta 2010

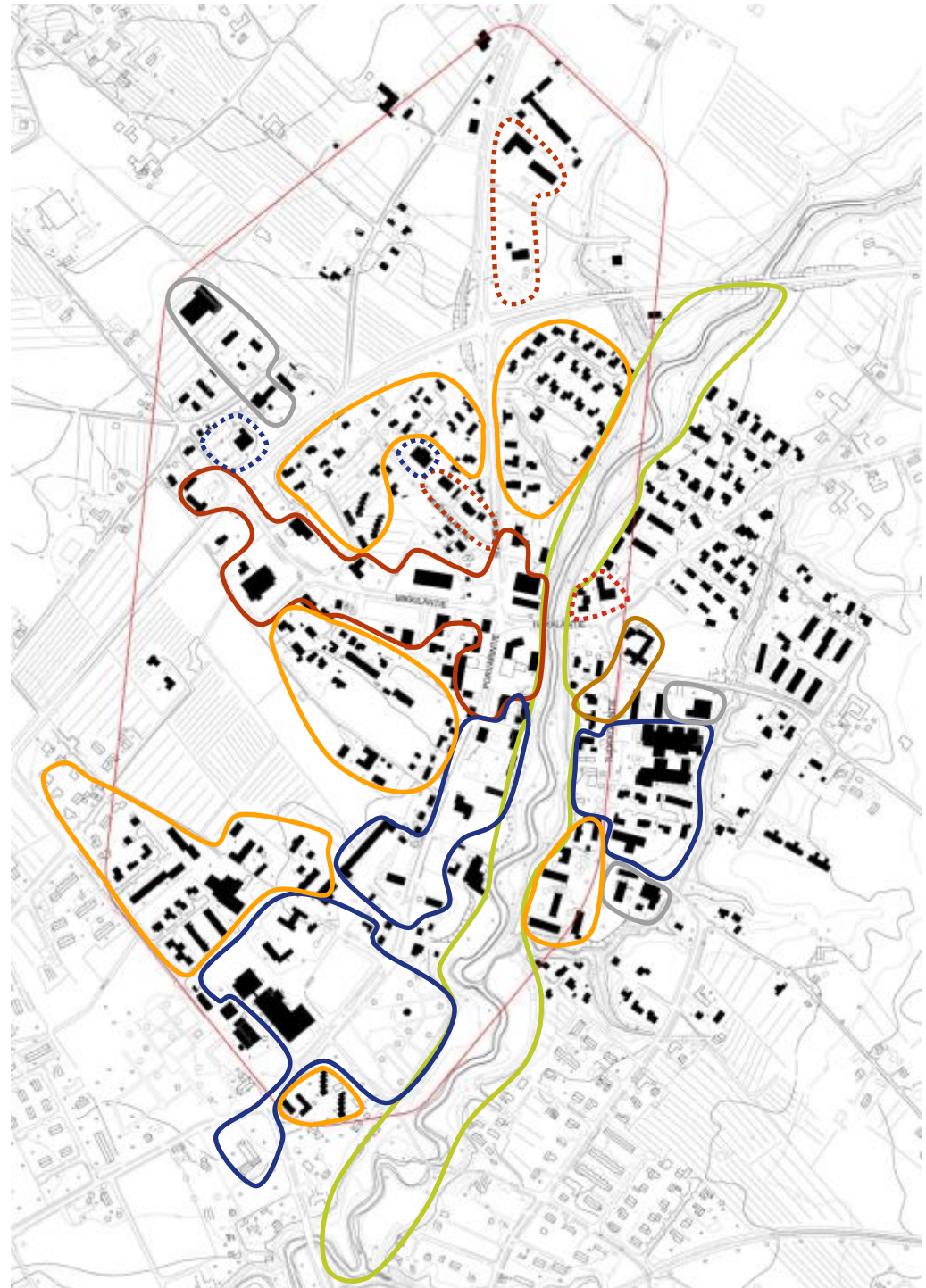

1.1 Keskustakuvan analyysi

Keskustaympäristön vyöhykkeet

- Liikekeskusta ■
- Julkinen keskusta ■
- Jokiranta ■
- Asukkaiden Teuva ■
- Teollisuus ja työpaikat ■
- Keskusta-alueen raja ■

Vielä komiampi Teuva

Rakennusten nimitykset

Lähteet: Teuvan kunta

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (kulttuuriymparisto.fi)

Vielä komiampi Teuva

1.2 Keskustaympäristön vyöhykkeet

Liikekeskusta

Katualue

Liikekeskusta rakentuu kyläteiden – Mikkiläntien ja Porvarintien varteen. Alueen porttina etelästä saavuttaessa toimii Vainiolan liikekiinteistö sekä sitä vastapäätä sijaitseva rakennus, jotka on molemmat rakennettu kiinni katuun ja muodostavat näin portin liikekeskustan alueelle.

Porvarintien pohjoispäässä sijaitseva vanha Meijeri muodostaa komean päätteen liikekeskustan etelä-pohjoisakselille.

Idästä tullessa POP:n pankkirakennus muodostaa selkeän saapumisen keskusta.

Keskustaristeyksen tuntumassa sijaitseva, vuonna 1950 rakennettu Osuuskassan asuin- ja liikeyritys toivottaa idästä Hakalantietä saapuvat tervetulleiksi keskusta.

Mikkiläntiellä katualue tuntuu leveältä, koska liikeyritysten edustalla olevat pysäköintikentät lisäävät avoimen tilan määrää.

Korttelirakenne

Liikekeskustan alueen rakennukset ovat I-II – kerroksisia, ja sijaitsevat tyypillisesti keskellä tonttia jättäen tilaa ympärilleen ja seuraavaan rakennukseen. Pysäköintialueet ovat rakennuksen ja kadun välissä. Osuuskassa pääristeyksen tuntumassa sijaitsee tiiviisti kadun kulmassa, ja on siten raikastava poikkeus korttelirakenteesta.

Viheralueet

Puu istutusten määrä liikekeskustan alueella on niukkaa. Mikkiläntietä reunustavat koivurivit ja pihlajat sekä angervoidanteet keskusristeyksestä vanhalle Postin talolle ja siitä hieman kauemmaksi. Torilla on neljä betonikivilaatoituksen keskelle istutettua puuta sekä pensaita niin tienvieressä kuin kioskin takana. Citykäytävän aukiolla on kukkaistutuksia betonista valetuissa laatikoissa.

Tyyli ja arkkitehtuuri

Liikekeskustan 1800-luvun ja 1900-luvun alkupuolen rakennukset ovat vaaleaa rappautta. 1900-luvun loppupuolen liikeyritykset pääristeyksen tuntumassa ovat punatiiltä. Viimeaikainen rakennuskanta on materiaaleiltaan kirjavan monipuolista.

Arvorakennuksia on mm. Porvarintiellä sijaitseva vanha kunnantalon kiinteistö. Vanhempaa rakennuskantaa edustaa myös Osuuskassa. Matkahuollon rakennuksen räystästä kiertävä puuverhoiltu lippa on hauska yksityiskohta keskustan rakennuskannassa ja muistuma modernin aikakauden arkkitehtuurista. Myös tien toisella puolella sijaitsevat Jakosen kiinteistö, Siwa ja eräkauppa ovat I-kerroksisia, lipallisia rakennuksia.

Vielä komiampi Teuva

Paikallisen taiteilijan koristeleva rautakaupan torni kertoo saapumisesta taajama-alueelle.

Matkahuollon liikerakennus on muutokieleltään kiinnostava. Rakennuksessa sijaitseva kahvila on tärkeä osa Teuvan sosiaalista elämää - siellä kokoontuu paikallinen "kyläneuvosto".

Liikekeskustan painopisteen voi sanoa olevan City-käytävän korttelissa. Elämä on vilkasta ja liiketiloihin aukion ympärillä sijoittuu monipuolisesti palveluita.

Vanha liikerakennus Osuuskassa keskustaristeyksessä toivottaa tulijan tervetulleeksi.

Vanha meijeri muodosti pohjoisen päätteen Porvarinkadulle.

Liikekeskustan portti etelässä.

Vielä komiampi Teuva

Huoltoaseman torni hallitsee läntistä sisääntuloa.

Teuvan liikekeskusta rakentuu kylänraitin varrelle. Liikerakennukset sijaitsevat kaukana tiestä, koska pysäköinti on tyypillisesti rakennusten etupihoilla.

Teuvan tori, jolla sijaitsee kesäisin auki oleva kioskiki sekä taksiasema. Torin pohjoispuolella on pysäköintialue.

City-käytävän aukiota ympäröivien liiketilojen avaaminen aukiolle tekisi katu ympäristöstä viihtyisemmän.

Teuvan suurimmat kaupan yksiköt. Rakennusten väliin jäävää tilaa kehittämällä voisi niiden vetovoimaa edelleen kasvattaa.

Vielä komiampi Teuva

Jokiranta

Katualue ja korttelirakenne

Teuvan keskustan alueella jokilaaksoa rajaavat pohjoispäässä Valtatie 67 ja etelässä kirkosta asemalle johtava autotie. Jokiuoma on koko taajaman alueella verrattain kapea, n.3-4m.

Tarkastelualueella jokilaakso on kapeimmillaan liikekeskustan alueella, missä myös joen töyräät ovat hyvin jyrkät. Hakalantiestä pohjoiseen ja etelään joen uoma mutkittelee ja muodostaa varrelleen loivempia rinteitä ja kasvillisuusalueita. Jokilaakson kauneimpia maisemia ovat kevyen liikenteen puiset ristikkosillat ja jokilaakson reunoilla kohoavat, historiallisten maantilarakennusryhmien julkisivut. Hautausmaan kohdalla on avointa laidunnettua jokimaisemaa. Näköyhteys kirkkomaalta jokilaaksoon on hyvä esimerkki luonnonmaiseman ja rakentamisen toisiaan rikastuttavasta vaikutuksesta.

Liikekeskustan alueella rakennusten joen puoleiset sivut ovat takapihoja, joilla säilytetään tavaraa ja jonne talvisin aurataan lumikasoja.

Hakalantien pohjoispuoli joen molemmin puolin on asuinrakentamisen alueita. Asuinalueiden suunnittelussa ei ole hyödynnetty jokilaakson tarjoamia näkymiä tai virkistysmahdollisuuksia.

Viheralueet

Jokilaakso muodostaa keskustan "vihreän ytimen". Joen itäpuolella teuvalaisten keskuudessa suosittu, mutta epävirallinen iltakävelykohde kulkee Tuokkolantien eteläpäästä asuinkorttelin läpi jokirantaan. Varsinaista kävelyreittiä jokilaaksoa pitkin ei ole. Ainoa jokirantoja yhdistävä kevyen liikenteen ylitys kulkee hautausmaan eteläpuolelta. Joen länsipuoli kasvaa tiheää puustoa ja kasvillisuutta.

Tontit ja maanomistus

Suksensillalta Hakalantielle joen töyräät ovat jyrkkyytensä takia erittäin eroosioherkkiä. Sadepitoina keväinä ja kesinä veden pinta saattaa nousta parillakin metrillä. Samalla alueella yksityisten omistamat tilat rajoittuvat jokeen asti, vaikka jokiranta onkin asemakaavassa piirretty puistoalueeksi.

Vielä komiampi Teuva

★ Taajamakuvaan kohokohta

Hautausmaan editse kulkevan tien varrelta avautuu yksi jokilaakson kauneimmista näkymistä.

POP:n pankkikonttorin joenpuoleinen julkisivu on takapihamainen: tekniikkaa ja ilmastointilaitteita, sekä tontteja rajaavia aitoja.

Rakennusten pihat joelle päin ovat asfalttikenttiä. Asuintalot avautuvat parvekkeineen kuitenkin joen puolelle.

Liikekeskustan alueella rakennusten joenrannan puoli on varastoalueena.

Vielä komiampi Teuva

Julkinen keskusta

Katualue ja korttelirakenne

Kylänraitti vanhasta kunnantalosta Teuvan kirkkoon on rakenteeltaan perinteinen taajama. Katutila vaihtelee tiiviistä avoimeen. Lähes katuun kiinni rakennettujen kyläkauppojen, poikittain katuun nähden sijoitettujen rakennusten sekä hautausmaan luotisuorat käytävät luovat intiimin kylänraitin tunnelmaa. Toisaalta pidempiä etäisyyksiä on koulukeskuksen urheilukentän, tyhjiksi jääneiden tonttien sekä nuorisoseuran laajan pysäköintikentän alueilla. Kadun varrella on ajoittain myös tontteja, jotka kasvavat tiheää puustoa ja kasvillisuutta.

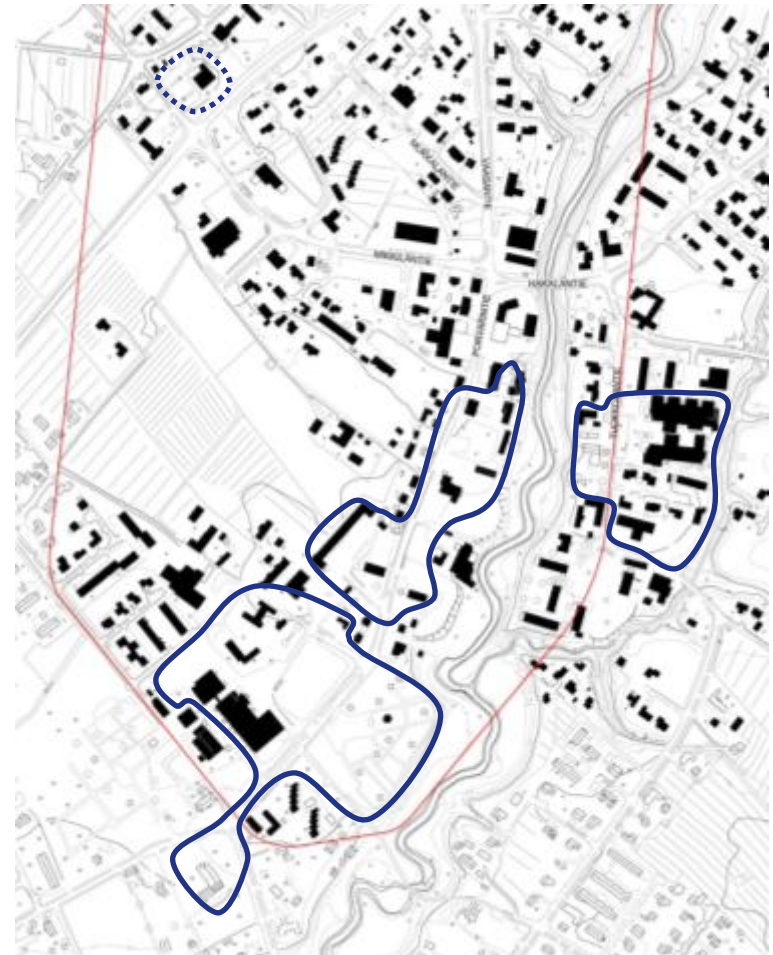
Joen itäpuolella Tuokkolantien molemmin puolin sijaitsevat tiiviinä ryhmänä kunnan terveyspalvelut: Vanhainkoti, Terveyskeskus, Kunnanlääkärin talo sekä vastikään rakennettu senioritalo. Tuokkolantien eteläpäässä katutilaa rajaa maalaistalo, joka toimii selkeänä merkinä keskusta-alueelle saapumisesta. Tuokkolantien ja joen väliselle tyhjälle tontille on suunnitteilla terveystalo puretun eläinlääkärintalon ja terveystalon tilalle.

Viheralueet

Kirkkomaan alueella on muotoonleikattuja pensaita ja enimmäkseen havupuita – vanhan kirkon muistomerkin näkymää reunustavaa haapakujannetta lukuunottamatta. Asuinrakennusten tontteja reunustavat korkeat kuusaidat siellä täällä. Kulttuuritalo Orrelan vastapäinen tontti kasvaa koivumetsää. Koivut reunustavat katuja Kansalaisopistolta kirkon risteykseen saakka.

Tyyli ja arkkitehtuuri

Porvarintien varsi vanhasta kunnantalosta etelään on katsaus Teuvan kyläkeskustan rakentumisen historiaan. Porvarintien varrella sijaitsee useita sodan jälkeen rakennettuja kyläkaupparakennuksia, kuten kirjakauppa, kyläkauppa ja ruokapirtin rakennus, jotka nyt ovat tyhjillään. Vanhin niistä on Vainiolan liikekiinteistö vuodelta 1928. Samalta aikakaudelta säilyneitä, vaaleiksi rapattuja kivitaloja ovat nuorisoseuran talo, kirjasto ja kansalaisopisto, jotka ovat edelleen toiminnassa. Porvarintien länsipuolelle sijoittuu 60- ja 80-luvulla rakentunut koulukeskus, jota parhaillaan laajennetaan. 1800-luvun puolivälistä säilynyt vanhan kirkon kuoriosia muodostaa hienon näkymän osana geometrisesti jäsennettyä hautausmaata. Teuvan kirkko Porvarinkadun eteläpäässä on kaunis ja juhlava maamerkki.

Vielä komiampi Teuva

Teuvan kirkko Porvarinkadun eteläpäässä. Kirkko on vuodelta 1953 ja sen on suunnitellut arkkitehti Elsi Borg.

Teuvan nuorisoseuran talossa on elokuvateatteri, jossa on näytäntöjä keskiviikkoisin ja sunnuntaisin.

1863 vuonna rakennetun vanhan tiilikirkon palosta jäljelle jäänyt kuoriosi on kunnostettu Teuvan entisten kirkkojen muistomeriksi. Se on tärkeä kokoontumispaikka jouluaattona ja kesäiltoina. Muistomerkki muodostaa hienon näkymän päätteen saavuttaessa Teuvan keskustaan etelästä.

Ruokapirtin edustalla on tilaa muutaman auton pysäköimiseen, mutta kuitenkin se tuntuu olevan osa kylänraittia.

Orrelan kulttuuritalo

Vielä komiampi Teuva

Asuinalueet

Teuvan keskustan asuinaluekokonaisuudet sijoittuvat keskustataajaman laiduille, kylänraitin varrta rytmittävien liikerakennusten taakse. Asutusta on myös joen varrella molemmin puolin.

Katualue

Mukkalantie on vanha kylänraitti, jolla toiminta on hiljentynyt uusien ohitustielle johtavien yhteyksien myötä. Tien alkupäässä keskustan läheisyydessä on edelleen vähäistä liiketoimintaa, sekä nuorisotalo. Alueella on myös muutamia tyhjiillään olevia 50-luvun asuinrakennuksia sekä autioitunut huoltoasema, "Maikin baari".

Tuokkolantien varsi on sairaala-alueesta huolimatta säilyttänyt pienipiirteisen tunnelmansa. Sen pohjoispäässä on komea Hakalan talo, pihapiiri ja peltoaukea. Eteläpäässä on myös vanhempi maalaistalo aivan tien varressa.

Laaja peltoaukea erottaa Mikkiläntien läheisyyteen keskittyneet asuinrakennukset ja Orrentien varren rivitaloalueet toisistaan.

Korttelirakenne

Asuinrakentamisen alueet on rakennettu väljästi. Tiivistämisen varaa ja rakennusmaata on runsaasti keskusta-alueen sisällä. Pääosin asuintalot on rakennettu tonttien keskelle. Ympäriille jää pihaa ja istutuksia, tai isompien teiden varsilla, kuten Orrentiellä, suojaviheralueen omaista nurmikkoa.

Viheralueet

Teuvan kaavayhdistelmästä voi hahmottaa asuinalueita yhdistävän ja taajamakeskustan ympäri kulkevan viherreitistöjen ja -alueiden kehän. Sitä ei kuitenkaan hahmota maastossa selkeästi ja reittien alkupäitä on vaikea havaita. Viherkehän epäjatkuvuuskohtien kehittäminen – Mikkiläntien ja Vaasankatujen ylittäminen, Rajakujan ja Tallinankujan yhteys, sekä reitti koulukeskuksen läpi – parantaisi virkistysmahdollisuuksia ja selkiyttäisi keskustan rakennetta.

Tyyli ja arkkitehtuuri

Historiallista maaseudun puurakentamista on vielä jäljellä jokilaakson itäpuolella sekä kirkkomaan läheisyydessä. Uudempi asuinrakentaminen on pääosin erillispientaloja keskustan pohjoispuolella sekä rivitaloasutusta keskustan eteläpuolella koulukeskuksen läheisyydessä. Asuinrakennukset ovat pääosin 1-kerroksisia. Poikkeuksen muodostaa nykyisen Nousevan Kuohun asuinkortteli, joka muodostuu 2-3-kerroksisista pienkerrostaloista.

★ Taajamakuvaan kohokohta

Vielä komiampi Teuva

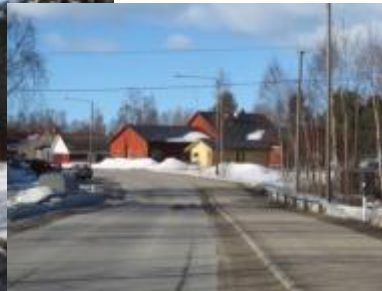
Teuvan valtakunnallisesti merkittävät rakennushistorialliset kohteet ovat 1800-luvulta säilyneet umpipihaiset talonpoikaistalot ja niiden pihapiirit. Ne luovat kiinnostavaa vaihtelua katutilaan.

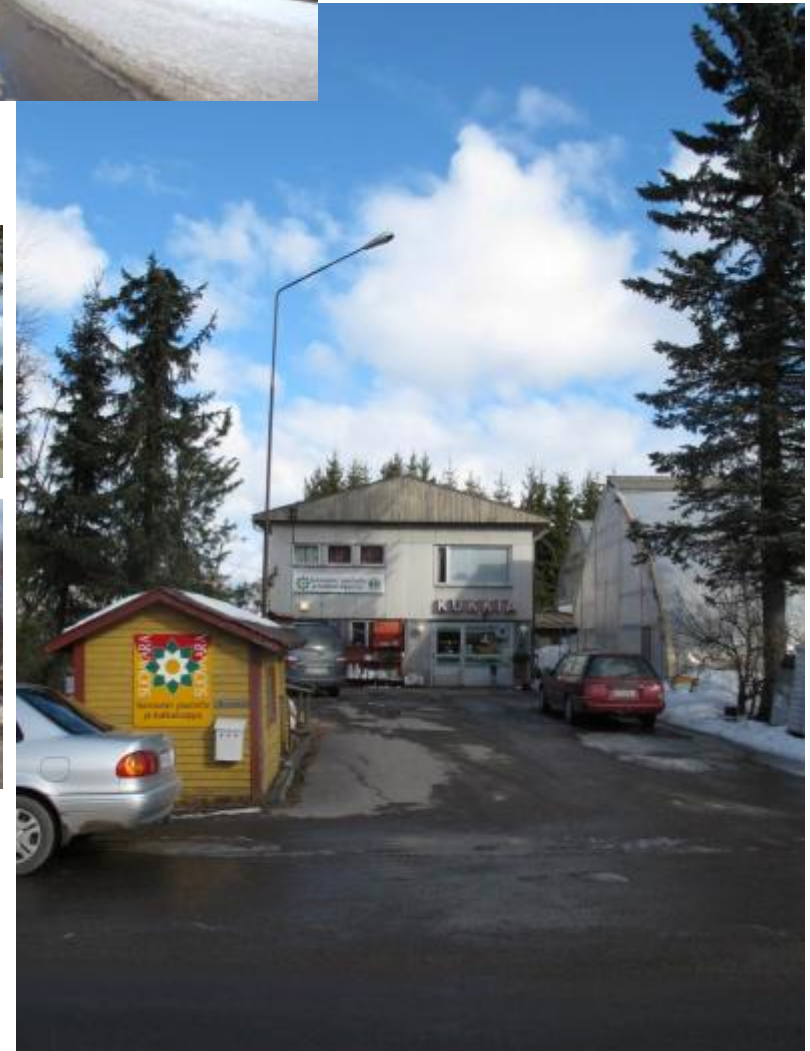
Orrentien alku on vaihtelevaa ja mielenkiintoista keskustataajamaa. Vaikka asuin-liikerakennus perääntyy kadusta, piha tuntuu mielekkäältä kokonaisuudelta koska se on rajattu sivuiltaan muilla rakennuksilla.

Tuokkolantiellä sekä vanhat, että uudet rakennukset on sijoitettu mukavan tiiviisti kadun varteen.

Keskustan uudempaa asuntotuotantoa.

Vielä komiampi Teuva

Teuvalla on yksi kerrostalokortteli. Muotokieli tuo uuden elementin taajamakeskustaan.

Rivitalokorttelissa on laaja piha.

Vielä komiampi Teuva

Mukkalantien kylänraitti on hiljentynyt. Oikealla Pirttilä.

Yksityiskohdat

City-käytävän edustalla esteettömyys on otettu huomioon. Valaisimet ja niiden rakenteet ovat osittain huonokuntoisia.

Taidetta ja muistomerkkejä kulttuuritalon pihalla. Taiteen äärelle on talvisin vaikea päästä.

Torin sesongin sanotaan olevan perjantaisin, jolloin torimyyjien lukumäärä on parhaimillaan kolme.

Vielä komiampi Teuva

Jätehuoltoa meijerin rakennuksen edustalla.

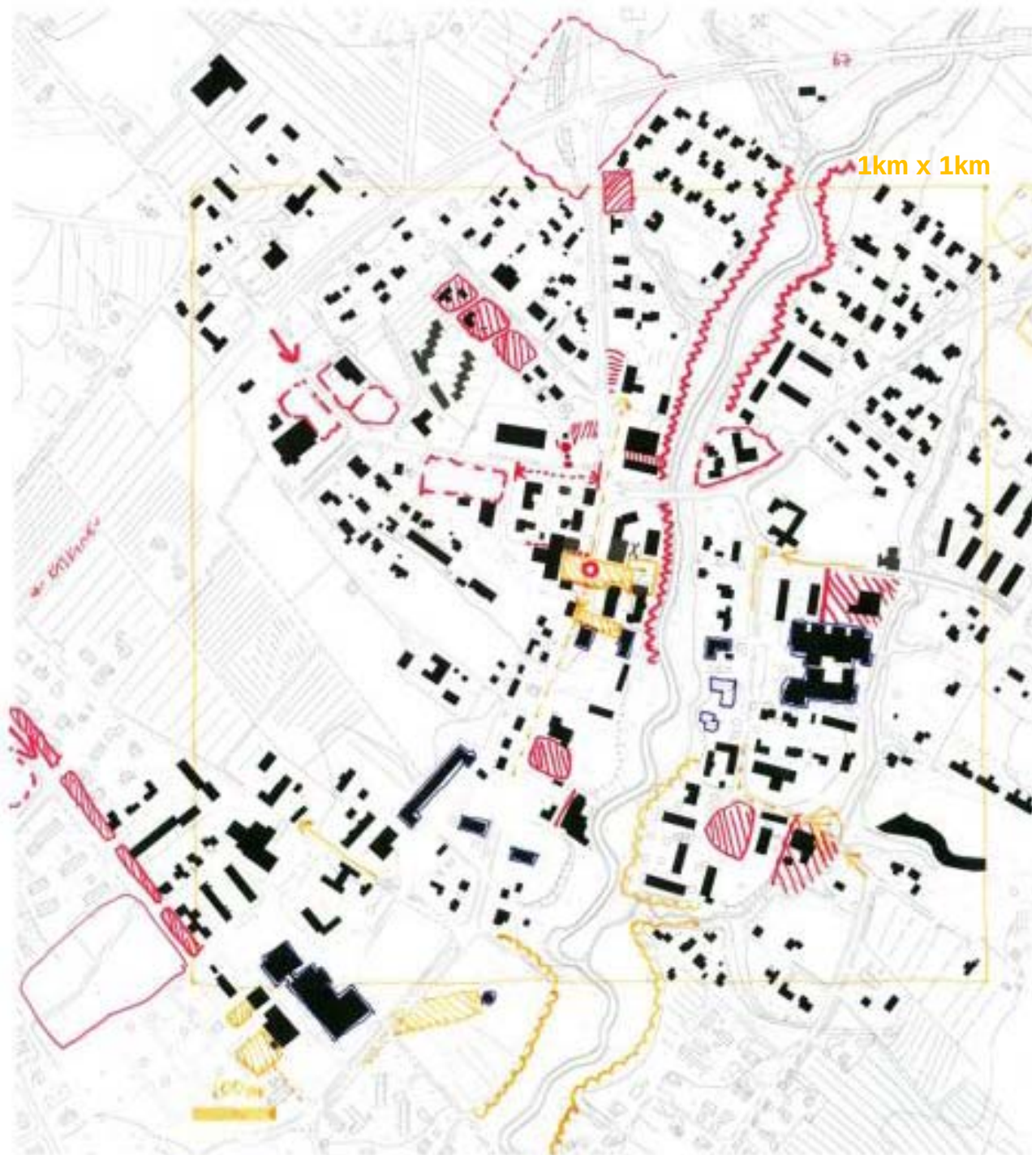
1.3 Kehittämiskohteet

- Toiminnallinen painopiste
- Kaunis
näkymä/sisääntulo/selkeä
tilan tuntu
- Kehittämistä kaipaava
alue/reuna/ sisääntulo/tyhjä
tontti

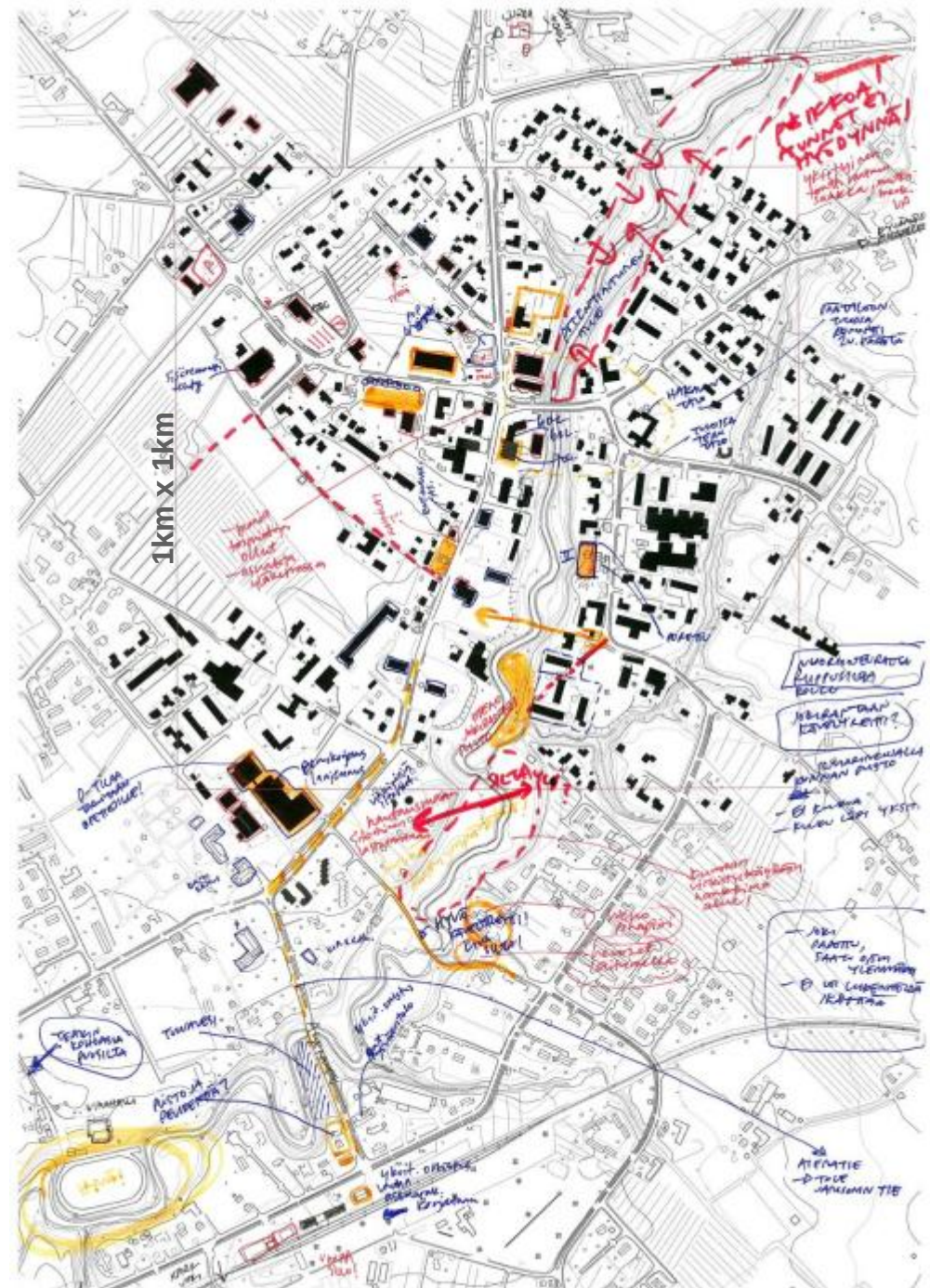
☁ Selkiytettävä reuna

☁ Selkeä reuna

Vielä komiampi Teuva

Aloituskokouksessa tulleet kommentit ja ideat

Vielä komiampi Teuva

1.4 Yhteenveto taajamakuvasta

- Suunnittelualueen raja
- Taajamakuvassa ehyt alue
- Taajamakuvassa hajanainen alue
- Maisemallisesti tärkeä alue
- Tilallisesti hajanainen tai vajaasti rakennettu alue
- Solmukohta
- Tärkeä näkymä

Vielä komiampi Teuva

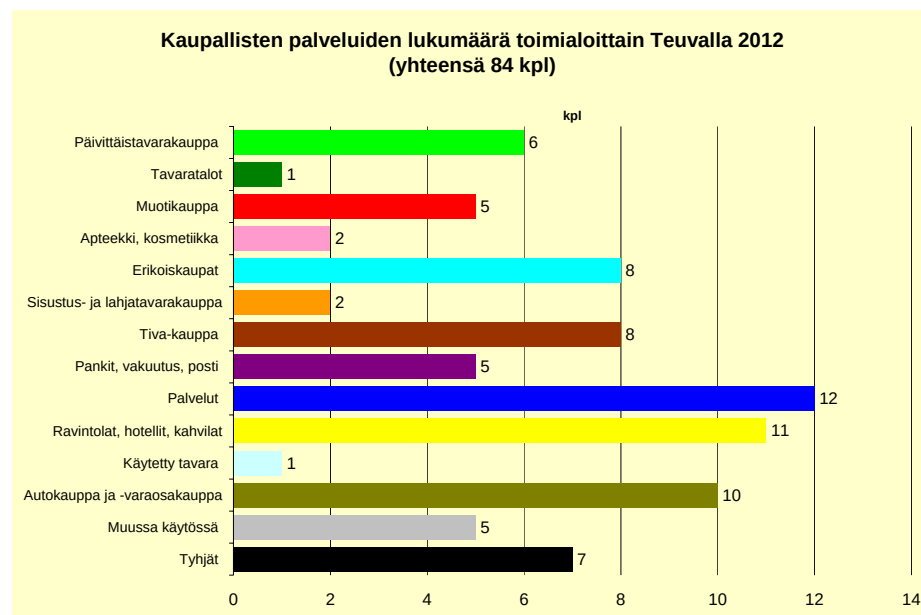

2 Kaupallisten toimintojen analyysi

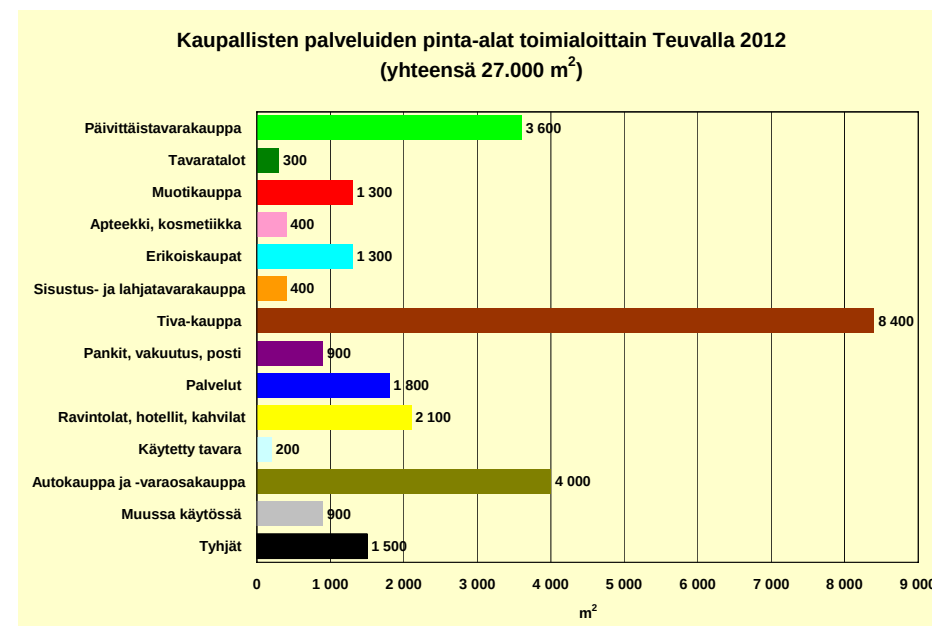
Teuvan keskustan kaupallisia toimintoja tarkasteltiin kartoittamalla ja valokuvaamalla keskustan liiketilat. Lisäksi tarkasteltiin tilastoaineiston avulla Teuvan kaupan ja palvelutoimintojen määrää sekä kaupan yritysten myyntejä. Teuvan keskustan markkinoiden kokoa tarkasteltiin teuvalaisten ostovoiman avulla ja ostovoimaennusteella tarkasteltiin markkinoiden tulevaisuutta.

2.1 Kauppa ja palvelut Teuvalla

Vähittäiskauppa on keskittynyt Teuvan keskusta- ja valtaosa palveluista on keskustassa. Liiketiloihin keskustassa on yhteensä 84 kpl, joista kauppiaita on 43 ja palvelutiloja 28 toimipaikkaa. Tyhjiä liiketiloja oli seitsemän kappaletta.

Kaupallisten palveluiden kokonaispinta-ala on noin 27.000 k-m², josta kaupan käytössä on noin 20.000 k-m² ja palveluiden käytössä 5.000 k-m². Kunnan kokoon nähden kaupallisia palveluita on melko tavanomainen määrä. Ainoa mikä selvästi poikkeaa keskimääräisestä tarjonnasta on rauta- ja rakennustarvikekaupan määrä. Se on keskimääräistä paremmin edustettuna Teuvalla. Erikoiskauppojen tarjonnassa on puutteita, mutta siihen vaikuttaa kunnan pienuus, mikä ei mahdollista kannattavaa toimintaa erikoiskaupan toiminnoille.

2.2 Markkina-analyysi keskustan kehittämiseksi

Teuvan keskustan markkinat ovat kooltaan varsin pienet. Teuvan keskusta tarjoaa palveluitaan lähinnä kunnan omalle väestölle. Teuvaan ei tule merkittävästi ostovoimaa muualta, joten keskustan markkinat perustuvat oman kunnan väestöpohjaan. Kunnassa asuu tällä hetkellä 5900 asukasta ja Tilastokeskuksen väestöennuste ennustaa väestön vähenevän 5500 vuoteen 2020 mennessä ja lähemmäs 5000 vuoteen 2030 mennessä. Teuvan markkinoiden kasvu perustuu siten lähinnä ostovoiman rakenteen muutokseen eli siihen, että asukkaat käyttävät nykyistä enemmän rahaa erilaisiin hankintoihin.

Kauppaan kohdistuva ostovoima Teuvalla 2010, 2020 ja 2030

Milj. euroa	2010	2020	2030
Päivittäistavarakauppa	15,4	15,3	15,8
Muotikauppa	2,4	2,5	2,8
Erikoiskaupat	8,4	9,4	11,0
Tilaa vaativa erikoiskauppa	6,5	7,1	8,1
Ravintolat, kahvilat	3,3	3,2	3,3
Auto- ja -varaosakauppa	15,8	17,3	20,2
Vähittäiskauppa	51,7	54,7	61,2

Lähde: Santasalo

Teuvan keskustan markkinoiden arvo on tällä hetkellä 52 milj. €, josta vähittäiskaupan arvo on noin 33 milj. €. Ostovoiman rakenteessa tapahtuvan muutoksen kautta markkinoiden arvellaan kymmenessä vuodessa kasvavan noin 4 miljoonalla eurolla.

Kun tarkastellaan Teuvan markkinoiden vähittäiskaupan myyntejä ja markkinoiden ostovoimaa, niin ostovoimaa kunnasta siirtyy muualle erityisesti erikoiskaupan kohdalla. Kaupan tarjonta ei siltä osin pysty vastaamaan kysyntään. Päivittäistavarakaupan kohdalla markkinat ovat hyvin tasapainossa ja ostovoiman siirtymät suhteellisen pienet. Tilaa vaativan kaupan eli lähinnä rautakaupan vahvan tarjonnan ansiosta ostovoiman siirtymä jää pieneksi.

Vähittäiskaupan myynti ja ostovoima Teuvalla 2010

	Myynti milj.€	Ostovoima milj. €	OV-siirtymä milj.€	% ov:sta
Päivittäistavarakauppa ja Alko	14,7	15,4	-0,7	-4 %
Tilaa vaativa kauppa	5,0	6,5	-1,5	-23 %
Muu erikoiskauppa	5,5	10,8	-5,3	-49 %
Erikoiskauppa yhteensä	10,4	17,3	-6,8	-40 %
Vähittäiskauppa yhteensä	25,1	32,6	-7,5	-23 %

Lähde: Tilastokeskus, Santasalo Ky

Merkittävin keino parantaa Teuvan kaupan ja palveluiden markkinoita on saada ostovoiman siirtymät pienemmiksi. Ostovoiman kasvu on sen verran maltillista, että suurempia markkinoiden lisäyksiä saadaan vahvistamalla tarjontaa sellaiseksi, että kuluttajat eivät siirrä ostovoimaansa muihin keskuksiin. Tässä merkittävänä tekijänä tulee olemaan Teuvan keskustan asiantuntijaympäristön ja tarjonnan kehittäminen.

2.3 Liiketilatarpeet vuoteen 2030

Teuvan keskustan markkinoiden kasvu ei ole voimakasta, mutta kuitenkin ennustettu kasvu edellyttää liiketoimintojen laajentamista pitkällä aikavälillä. Kauppa ja palvelut tarvitsevat uusia tiloja kasvavaan kysyntään. Ostovoiman kasvusta on laskettavissa kaupan liiketilatarpeet. Liiketilatarve on arvio siitä kuinka suureen liiketilojen määrään kasvussa pitää vähintään varautua Teuvan keskustassa niin kaavoissa kuin rakentamismahdollisuuksissa.

Vähittäiskaupan lisätilantarve Teuvalla 2010 - 2030

k-m ²	2010 - 2020	2020 - 2030	2011 - 2030
Päivittäistavarakauppa	0	100	100
Tilaa vaativa kauppa	300	500	700
Muu erikoiskauppa	300	600	900
Erikoiskauppa yhteensä	600	1 100	1 600
Vähittäiskauppa yhteensä	600	1 200	1 700
Autokauppa ja huoltamot	100	400	500
Kaupalliset palvelut	100	200	300
Kauppa ja palvelut yhteensä	800	1 800	2 500

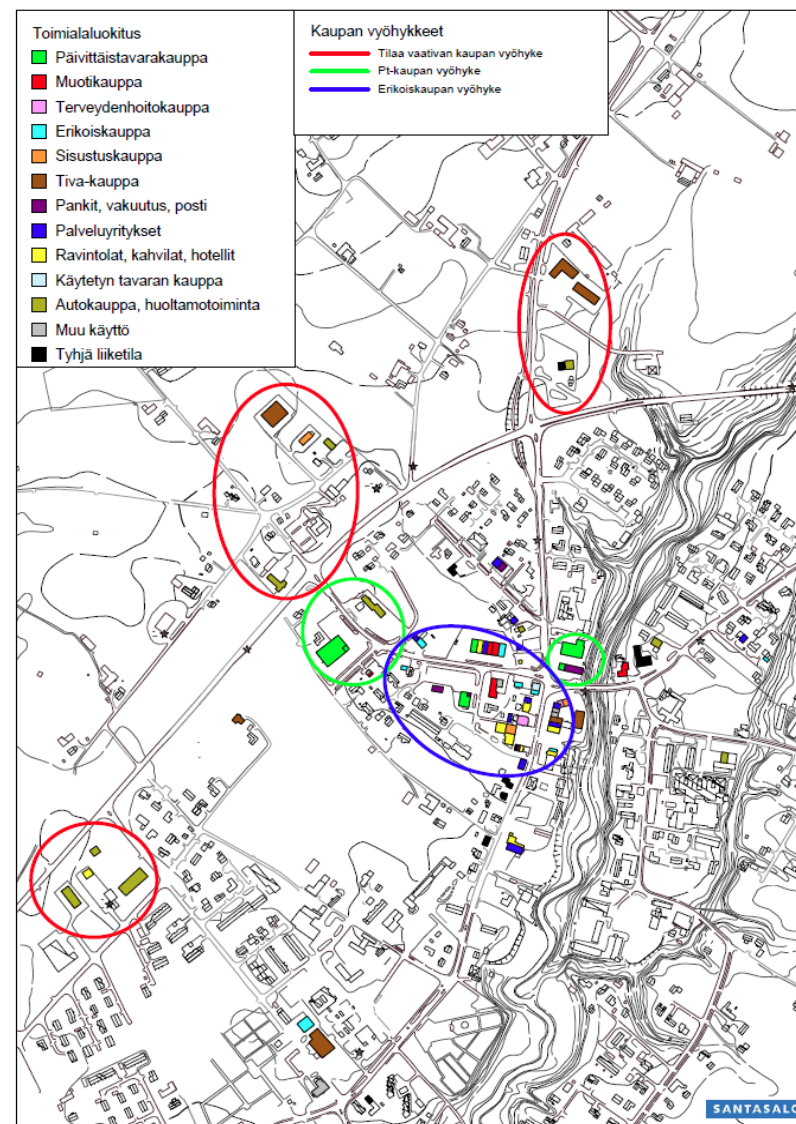
Lähde: Santasalo Ky

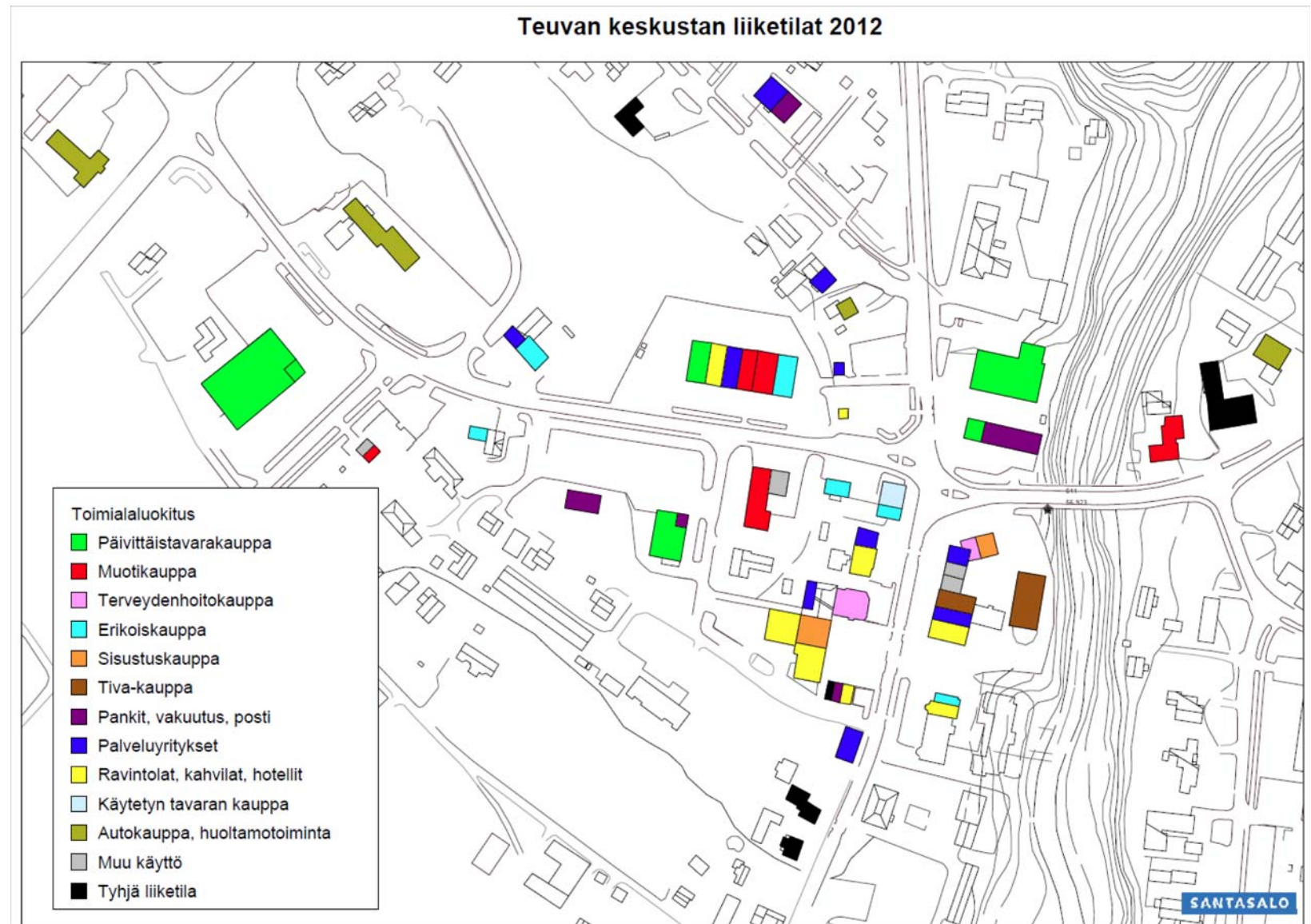
Liiketilän lisätarpeet seuraavan kymmenen vuoden aikana kohdistuvat lähinnä erikois kauppaan. Kauppaan kohdistuva tarve on noin 600 k-m² kymmenessä vuodessa ja muihin palveluihin noin 100-200 k-m². Lisätilamäärät ovat sen verran pieniä, että ne osin toteutuvat nykyisen liiketilakannan laajennuksina.

2.4 Keskustan kaupallinen rakenne

Keskustan kaupalliset palvelut kartoitettiin ja tutkittiin keskustan kaupan rakennetta. Erikoiskauppa ja suuri osa palveluista on keskittynyt keskustan ytimeen Porvarintielle ja Mikkiläntielle. Ydinkeskustan kauppapalvelut muodostavat näin ällänmuotoisen rakenteen. Päivittäistavarakaupan palvelut sijoittuvat keskustan reunoille, jolloin erikoiskauppa ja palvelut jäävät tiiviinä keskittymänä niiden väliin.

Teuvan kaupan vyöhykkeet 2012

3 Teuvan kehittämistyöpaja

Keväällä 2012 järjestettiin Vielä komiampi Teuva -hankkeen ensimmäinen työpaja, johon kutsuttiin teuvalaisia yrittäjiä, kiinteistönomistajia ja kuntapäittäjiä miettimään keskustan kehittämistä ja siinä tehtäviä toimenpiteitä. Asiantuntijat Tuomas Santasalo ja Sisko Hovila esittelivät Teuvan keskustan nykytilaa ja taajamakuva sekä esimerkkejä muissa kuntakeskuksissa tehtyjä kehittämisideoita ja ratkaisuja.

3.1 Kehittämiskohteet ja ideat ryhmätöistä

Työpajassa käytiin ryhmätyönä avointa pohdiskelua erilaisten kehittämiskohteiden kehitysmahdollisuuksista ja ideoista. Kaikki saivat esittää ideoitaan ja myös vastustavia näkemyksiä kehittämisajatuksista. Ryhmätyön toisessa vaiheessa jokainen sai pisteyttää esitetyt ideat, jolloin saatiin eniten kannatusta olevat ideat esille.

Kehittämiskohteet jaettiin seuraaviin ryhmiin työpajassa:

- **Tori - Torikauppa - Markkinat**
 - * Torikioski * Esiintymislava * Kalusteet
- **Keskustaympäristö**
 - * Istutukset ja viherrakentaminen * Valaistus * Kalusteet
- **Kävelykatu**
 - * Tarpeellisuus? * Sijainti * Luonne
- **Kiinteistöt ja asuminen**
 - * Liikerakennukset * Julkisivut * Meijeri * Keskusta-asunnot
- **Kauppa ja palvelut**
 - * Uudet toimijat * Pop up -kauppa * Myymälämiljö
- **Jokiranta ja virkistysreitit**
 - * Toiminnat * Liittyminen keskustaan * Toteutusjärjestys
- **Keskustakadut**
 - * Porvarintie * Hakalantie * Mikkiläntie
- **Pysäköinti**
 - * Kadunvarsipysäköinti * Pysäköintialueet * Rajoitukset
-

Yhteistyö keskustassa

* Yrittäjien välinen * Yrittäjien ja kunnan välinen * Tapahtumat

Näistä kehittämiskohteista saatiin paljon hyviä ideoita ja keinoja. Ne on kaikki esitelty liitteessä sellaisina kuin ne on kirjattu työpajassa. Seuraavassa on yhteenvetona tärkeimmäksi nousseet ajatukset kehittämiskohteista.

Tori, Torikauppa, Markkinat

Torikioskin aukiolo halutaan ympärivuotiseksi ja siihen tulee sijoittaa matkailuinfo. Esiintymislava halutaan myös tehokkaaseen käyttöön (yhteislauluiltoja, ilta-kahvila) ja kesäkahvila torille.

Keskustaympäristö

Porvarintien katuvalaistus halutaan elo-maaliskuussa pidempään päälle ja samalla nuorison kontrollia tehostaa. Istutuksia, puustoa ja penkkejä lisää.

Kävelykatu

Todettiin ettei tarvita kävelykatua. Sen sijaan kiireellisesti toteutettava jalkakäytävä välille vanhustentalot – Tossanmäki.

Toisaalta nähtiin, että voisi olla autoilta vapaita hetkellisiä päiviä ja tuoda liikkeen valikoimat kaduille/pihoille.

Kiinteistöt ja asuminen

Haluttiin 3-4 kerroksinen asuinrakennus (hissillä) keskustaan (Meijerin tilalle, Siwan autobaanalle tai taxi-kämpän viereen) ja alakertaan liiketiloja & asukkaiden palveluita esim. parturi, hieroja. Lisäksi toivottiin, että "Rötisköt" olisi purettava. Kiinteistöjen julkisivut kuntoon.

Kauppa ja palvelut

Toivottiin uusia liikkeitä esim. urheiluliike, miestenvaateliike, varaosaliike ja myös Pop-Up -liikkeitä. Lisäksi enemmän kahvilatoimintaa ulos kesäksi

Jokiranta ja virkistysreitit

Haluttiin kävelyreitti (Hakalan silta – Suksen silta - tek. silta), levähdyspaikka, penkki? Suksen sillan luo kalastuspaikka. Reittiä voitaisiin myös käyttää hiihtoreittinä. Jokirannan putsaus, siisteys. Teknisellä on suunnitelmat tehtynä. Kävelysiltoja joen yli (Hammashoitola ja nuorisoseuran kohdalle)
Joen pohjapatosuunnitelmat toteutukseen, eli joen vedenpinnan noste

Keskustakadut

Siwan ja Nordean edessä oleva ajotie koettiin tärkeäksi ja se tulisi merkitä. Mikkiläntien (67 ABC) liikenneympyrää pidettiin myös tärkeänä. Muitakin liikenneympyröitä kaivattiin. Porvarintien katupinta haluttiin laskea "hevosajan tasalle".

Pysäköinti

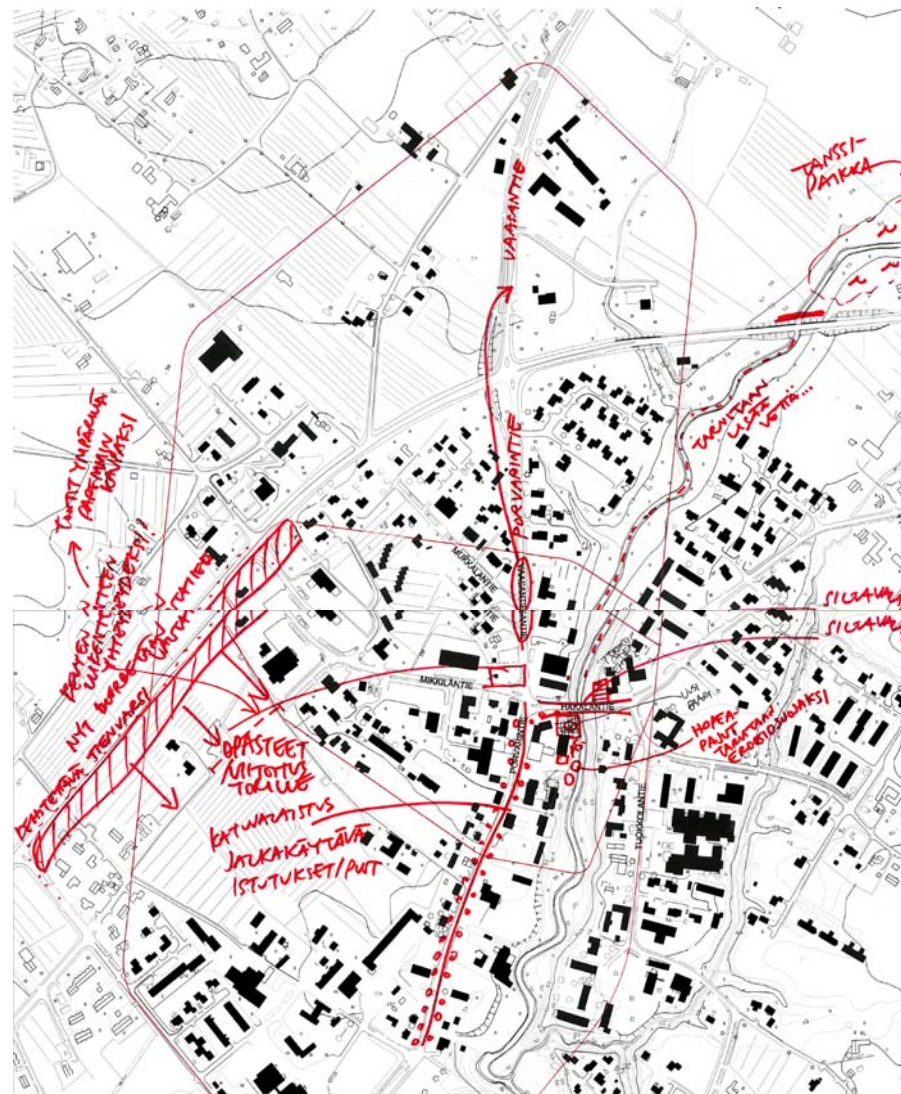
Ei parkkeerausta liikkeiden oven eteen ja vinoparkkeerausta lisää.

Yhteistyö keskustassa

Teuvalaisten tuotteiden markkinat –elonkorjuu-aikaan porvarintielle + jatkoksi katuravintola keskelle tietä (tuottajat, valmistajat, kunta, yrittäjät). Uudenlainen joulunavaus ja hieno kuusi sekä valaistus. Tapahtumia yhdessä järjestöjen, kauppiaiden, kunnan ja seurakunnan kanssa sekä avoimia "festari" -tapahtumia. Kylien välisiä kisoja keskustaan kaikkien nähtäville.

Kerran vuodessa kävely ”tarkastelu” keskustassa yhdessä eri toimijoiden kanssa. Tarkastetaan onko paikat kunnossa ja mitä pitää tehdä.

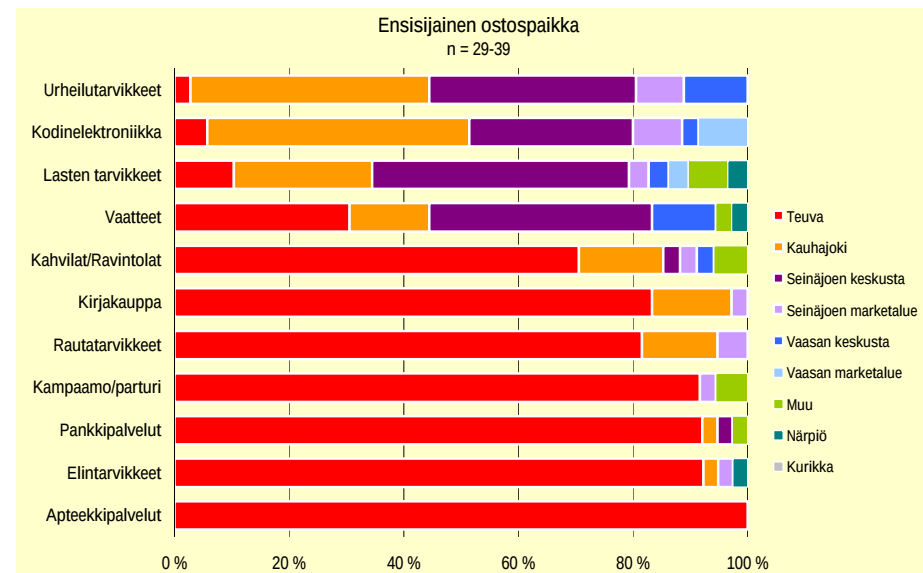
3.2 Kehittämisideat kartalla

3.3 Työpajakyselyn tulokset

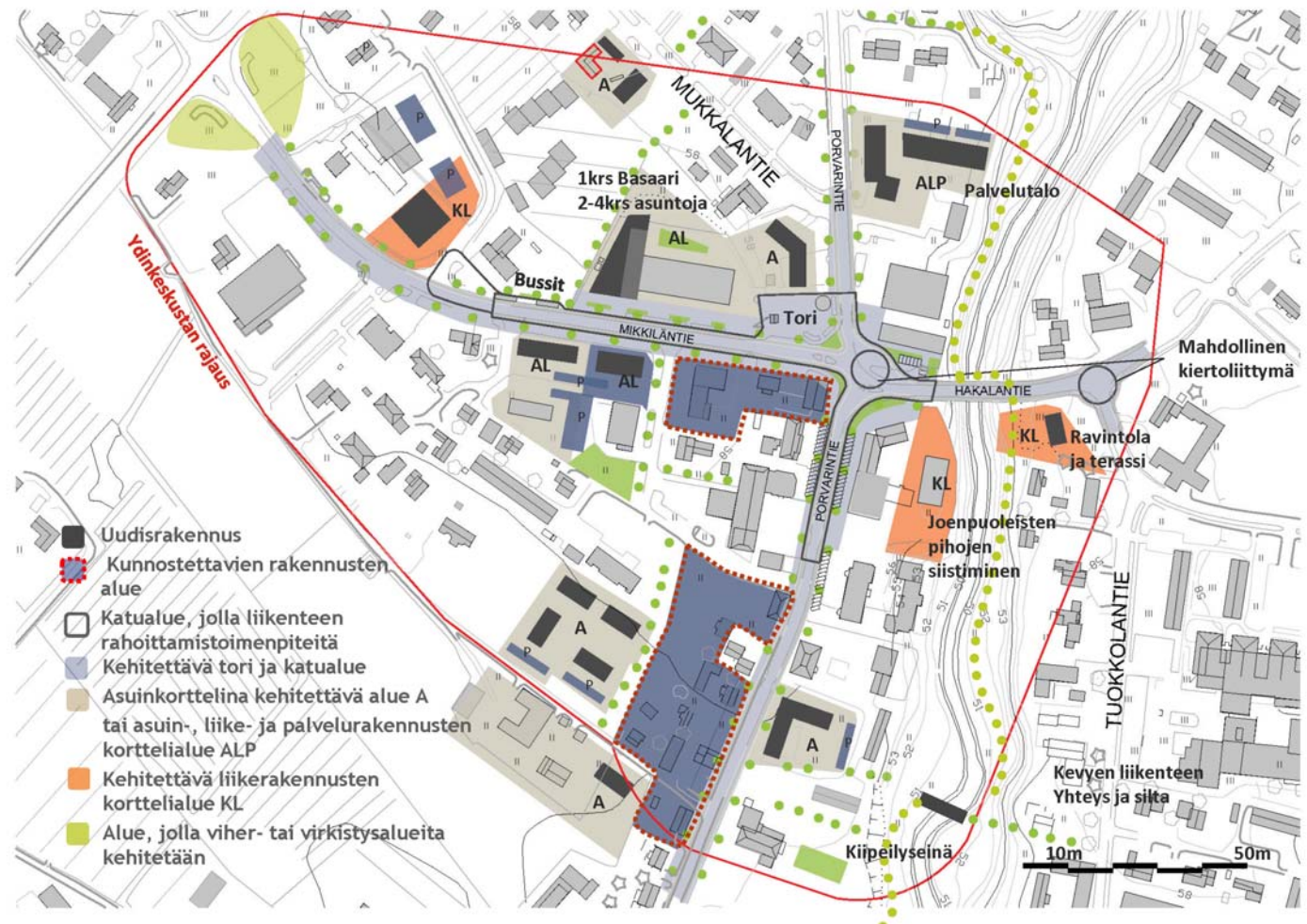
Työpajassa jaettiin osallistujille kysely, jossa heiltä pyydettiin henkilökohtaista näkemystä erilaisista kehittämiskohteista ja ideoista. Samalla kysyttiin Teuvan keskustan toimivuudesta ja asiointista, jolloin saatiin jonkinlaista kuvaa siitä miten teuvalaiset asioivat ja käyttivät palveluita. Työpajalaisia oli noin 20 henkeä ja lisäksi projektipäällikkö jakoi keskustassa satunnaisotannalla 20 henkilölle kyselylomakkeen. Vastauksia saatiin yhteensä 42 vastaajalta ja heidän keski-ikänsä oli 52 vuotta ja vastaajien enemmistö oli naisia. Vastaajat painottuivat siten työssäkäyviin ja iäkkäimpiin.

Keskustan kehittämisen kannalta tärkeimmiksi kohteiksi nostettiin työpajan kyselyssä vanhojen rakennusten kunnostaminen ja toiseksi tärkeimmäksi nousi erikoiskauppojen lisääminen keskustassa. Myös keskustan ulkoasuun puuttumisen koettiin tärkeäksi. Toritoiminnan kehittämistä arvioitiin myös tärkeäksi.

Kyselyyn vastanneiden asiointin suuntautumisesta nähdään, että perusasiat ja palvelut saadaan varsin hyvin Teuvalta. Erikoispalveluista ja -tavaroista asiointi suuntautuu Kauhajoelle ja Seinäjoen keskustoihin. Muihin seudun keskuksiin asiointia suuntautuu melko vähän. Vastaajia voidaan pitää hyvin Teuva uskollisina.

4. Keskustan kehittämissuunnitelma

4.1 Taajamakuvan kehittäminen

Kehittämissuunnitelma on esitetty karttana. Siihen on merkitty keskeisimmät toimenpiteet miten keskusta-alueita, sen osia ja kiinteistöjä kehitetään, jotta keskustan ilme ja ympäristön laatu parane. Kokonaisilmeen keskeisin ja vaikuttavin parannus saadaan keskeisen katualueen rakennetta muuttamalla siten, että katualueen pinta nostetaan tori- ja jalankulkualueen kanssa samalle tasolle. Katupinta uusitaan korkeatasoisilla materiaaleilla ja saadaan yhtenäinen ilme keskustalle. Korotettu keskusta myös selkeästi merkitsee keskustan paikan. Korotus ja erilainen katupinta hidastaa ajoneuvoliikenteen ja turvallinen jalankulku voi tapahtua liikenteen seassa.

Rauman Anundilan aukiolla liikenne kulkee korotetulla alueella. Aukion jalankulkualueet on rajattu pollareilla. (Kuva: Sito Oy)

Rauman Anundilan aukion reunoilla ravintolat ja kaupat ovat levittäytyneet kävelyalueelle ja tarjoavat näin elävää keskustaympäristöä asukkaille. (Kuva: Sito Oy)

Seuraavalla sivulla on luettelo toimenpide-ehdotuksista Teuvan keskustan taajamakuvan kehittämistoimenpiteistä. Ehdotuksissa on niin pieniä kuin suuria kokonaisuuksia. Vastuu kehittämistoimenpiteistä kuuluu niin kunnalle, yrittäjille kuin kiinteistönomistajille.

Kehittämistoimenpiteet

Tori

- Matkailuinfo
- Torikioski
 - Terassi ja laadukkaat kalusteet
- Toripinnan maalaus / mosaiikkikiveys

Keskustan risteysalue

- Liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä, mm. korotettu katualue ja/tai sekoitettu liikenne

Kukkakaupan kortteli

- Bussiliikenteen pysäkit kadun varteen
 - Pihaa voidaan tarvittaessa hyödyntää bussien kääntöpaikkana

Matkahuollon kortteli

- Laajennusosa, jossa
 - 1krs Basaari, mm. urheiluliike, miestenvaateliike, kahvila
 - 2-4krs asuntoja
- Pysäköintirivit siirretään kadunvarteen
- Sisään- ja ulosajotiet pihalle selkiytetään istutuksin

Meijeri

- Palvelutalo, jossa 1 krs:ssa parturi ja hieroja
- 2-4krs palvelutalo

Keskustaan saapuminen 67-tieltä Mikkiläntietä ja Porvarintietä

- Risteyksiin näkyvä viitoitus keskustaan (ja sen palveluihin ja nähtävyyksiin)
- Mikkiläntien risteysalueelle sopisi myös maamerkki

Siwan ja Nordean kortteli

- Siwan kiinteistön purkaminen
- Korttelin jakaminen järkevämmiksi tonteiksi
- Nordean viereen asuinkerrostalo
- Nordean viereisen puiston kehittäminen:
 - Suihkulähde
 - Keinuja
 - Penkkejä

Porvarintien varsi

- Vanhojen kiinteistöjen kunnostus /maalaustalkoot
 - Asumista ja kivijalkaliiketilaa
 - Katukahvila

Paloasema

- Paloasematoiminnan siirtäminen on luultavasti välttämätöntä risteysalueen muuttuessa kiertoliitymäksi
- Uusi sijainti paloasemalle voisi olla keskustan pohjoispuolen risteyksen tyhjä kiinteistö
- Paloaseman kiinteistöön voisi sijoittaa esim. hammaslääkärin tilat

Porvarintie

- Kadun pinnan lasku alkuperäiseen korkoon
- Pihapysäköinti siirretään kadun varteen vinopysäköinniksi, ja kevyen liikenteen väylät siirretään kulkemaan vinopysäköinnin ja pihojen välissä
- Jalkakäytävien pinnoitteiden uusiminen
- Valaistuksen uusiminen ydinkeskustassa ja valaistusajan pidentäminen
- Puuistutukset

POP-pankin ja K-Marketin kiinteistöjen väliin jäävä alue

- Esim. puisen suoja-aidan tai katoksen rakentaminen jätesäiliöille

Hakalan sillan uusiminen

- Kaiteiden uusiminen/puuverhoilu/köynnöskasveja
- Peruskorjaus

Joenselän ydinkeskustan alueella

- Siistiminen ja kunnossapito sekä istutusten lisääminen mahdollisuuksien mukaan on kiinteistönomistajien ja kuntalaisten yhteinen tehtävä

Vielä komiampi Teuva

Jokirannan käyttö ja mahdollisuudet

Yhteyksien parantaminen:

- Reitti jokirantaan – voidaan toteuttaa vaiheittain
- Uusi kevyen liikenteen siltayhteys
- Uusia kevyen liikenteen yhteyksiä
- Rantareitti ja yhteydet muodostavat lenkin keskustan ympärille

Uusien toimintojen mahdollistaminen:

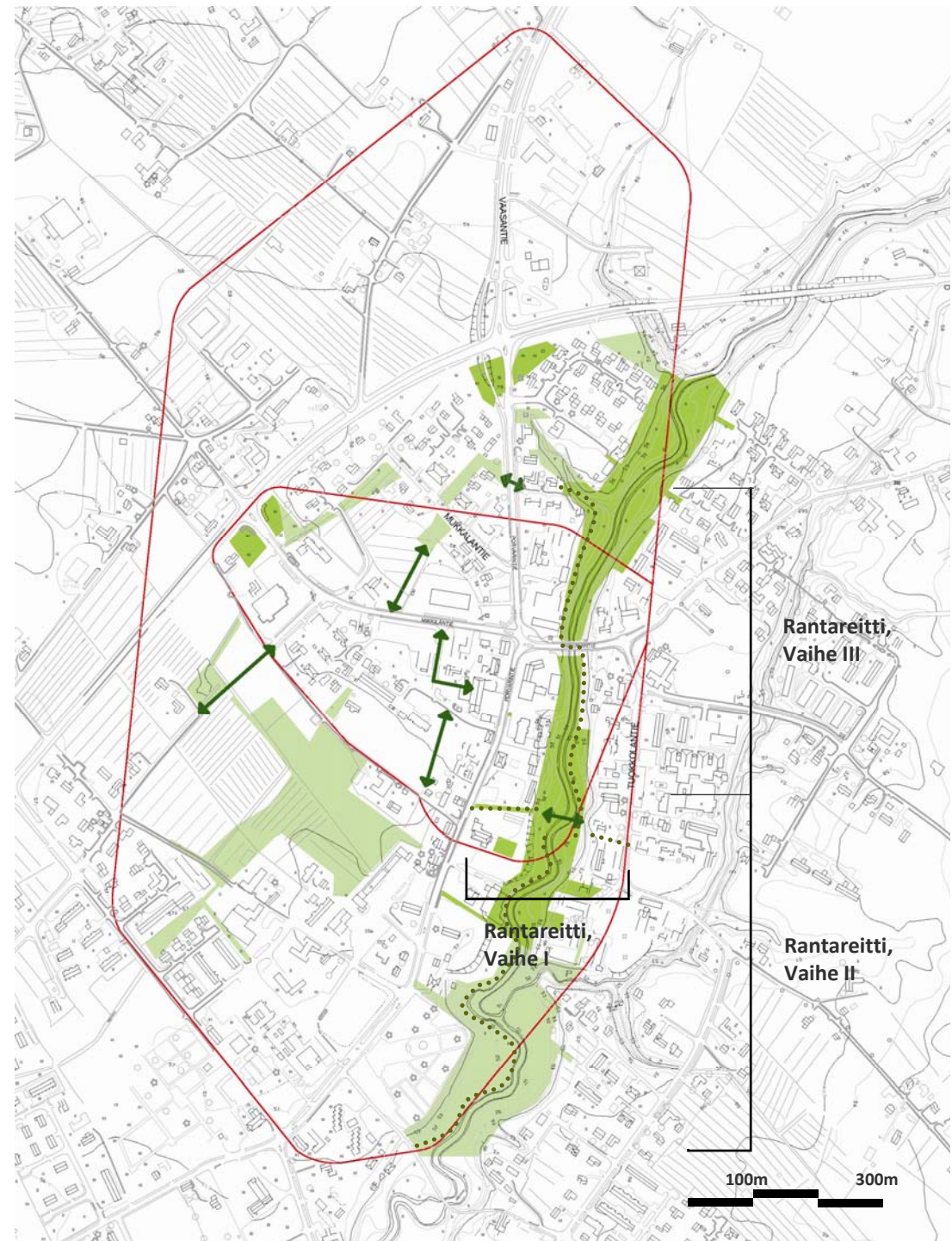
- Kalastuslaituri ja levähdyspaikkoja rantareitin varrelle
- Uusi ravintola ja joelle aukeava terassi

Maisemallinen kunnostus:

- Kasvillisuuden raivaus
- Joen länsipuoleisten pihojen ja rantojen suunnittelu ja kunnostus
- Pohjapatojen toteuttaminen

- Kehitettävä vihialue
- Kaavassa merkitty vihialue
- ↔ Parannettava yhteys tai yhteystarve
- ... Jokirannan reitti

Vielä komiampi Teuva

4.3 Kaupallinen kehittäminen

Teuvan keskustan kaupallisten toimintojen kehittäminen perustuu pitkälti tarjonnan ilmeen kohottamiseen ja monipuolistamiseen. Tärkeää on myös asiointiympäristön laadullinen parantaminen ja tarjonnan esilletuominen. Tämä näkyy siinä, että esitetyissä toimenpiteissä on paljon taajamaympäristöön kohdistuvia toimenpiteitä ja myymälöiden sisäiseen sekä ulkoiseen ilmeeseen vaikuttamista. Katu ympäristöön vaikuttavat toimenpiteet kuuluvat kunnalle, mutta suurin osa toimenpiteistä kohdistuu yrityksille ja kiinteistönomistajille.

Erikoiskauppojen lisääminen

- Toiminnoille luotava mahdollisuuksia
- Nettikaupan kehittäminen liikkeissä asiakaspohjan laajentamiseksi
- Ostovoiman siirtymät pienemmiksi
- Tori koetaan tärkeäksi, tukee muuta toimintaa
- Pop Up (väliainen) kauppa (urheilukauppa)
- Tarvitaan uusia liiketiloja / rakennuksia

Meijerin tontti

- Palvelutalon alakertaan kadunvarteen liiketiloja (palvelut, erikoiskauppa)
- Palvelutalon asukkaat vahvistavat keskustassa asioimista.

Matkahuollon kortteli

- Lisää liiketilaa keskustaan – alueen rakennuskannan tiivistäminen
- Linja-autopysäkit siirretään Mikkiläntielle ja Matkahuollon palvelupiste lähelle pysäkkejä
- Nykyisten liiketilojen kunnostus
- Myymäläilmeen kehittäminen
- Pysäköinnin jäsentäminen pois liikkeiden edestä

Keskustan yleisilme Mikkiläntiellä ja Porvarintiellä

- Risteysalueen korottaminen hitaan liikenteen ja kävelyn alueeksi
- Katualue torialueen tasoon
- Katu- ja torialueen yhteiskäyttö tapahtumissa ja markkinoilla

Siwan ja Nordean kortteli

- Täydennysrakentamista ja Siwan siirtyminen Mikkiläntien laitaan
- Uusia liiketiloja Mikkiläntien reunaan
- Uudisrakentamisella vahvistetaan korttelin kaupallista toimivuutta

Myyvälätilojen kehittäminen

- Myymälämiljöön päivittäminen; kalustuksen, pintojen ja valaistuksen kehittäminen. Näyteikkunoiden ja myymälän somistus uusilla ideoilla.
- Opiskelijoiden ja ammattilasten hyödyntäminen myymäläsuunnittelussa
- Kahviloiden ja ravintoloiden ulkokalusteiden laatutason nosto
- Vanhojen perinnerakennusten ja rakenteiden hyödyntäminen asiointimiljöön kehittämisessä

Porvarintie

- Liikkeiden julkisivut ja näyteikkunat kuntoon
- Kadunvarsipysäköinti jäsennetään paremmin; pois näyteikkunoiden edestä
- Vanha kulmarakennus saneerattava edustavaksi liiketilaksi; muotiliikkeeksi tai ravintolaksi

Tapahtumia keskustaan

- Muodin tai liikunnan teemapäivät; tapahtumia ja tuote-esittelyä myymälöissä, torilla ja kaduilla
- Teuvalaisten tuotteiden markkinat "lähituotepäivä", "elonkorjuupäivä" (ruokaa ja musiikkia)
- Festareita eri kohderyhmille; "kylän papat festari" (mukavaa musiikkia, hyvinvointipalveluita, vanhojen viisauksia, tarinankerrontaa)
- Katutanssitapahtuma torilla ja ydinkeskustan kaduilla

4.4 Yhteistoiminnan kehittäminen ja organisointi

Yhteistoiminnan keskeinen tavoite on markkinoida ja tuoda esille Teuvan keskustaa ja sen tarjoamia palveluita yhdessä ja yhtenäisesti. Yhteistoiminnalla voidaan myös tehdä yhdessä asioita ja toteuttaa laajempia kokonaisuuksia, erilaisia tapahtumia tai yhteisiä projekteja, joilla edistetään keskustan toimivuutta.

Yhteismarkkinointi

- Säännöllinen yhteinen markkinointi medioissa
- Yhteinen teemamarkkinointi tapahtumien ja ja kampanjoiden yhteydessä
- Markkinoinnin sateenvarjona Teuvan keskusta (ei yksittäiset liikkeet)
- Matkailu osana markkinointia
- Uudet markkinointikanavat

Taajamatyöryhmä

- Koostuu yrittäjien, kiinteistönomistajien ja kunnan edustajista
- Yhteistyön kokoava voima
- Taajaman kehittämisen linjaukset
- Tiedonvälitys eri osapuolten kesken

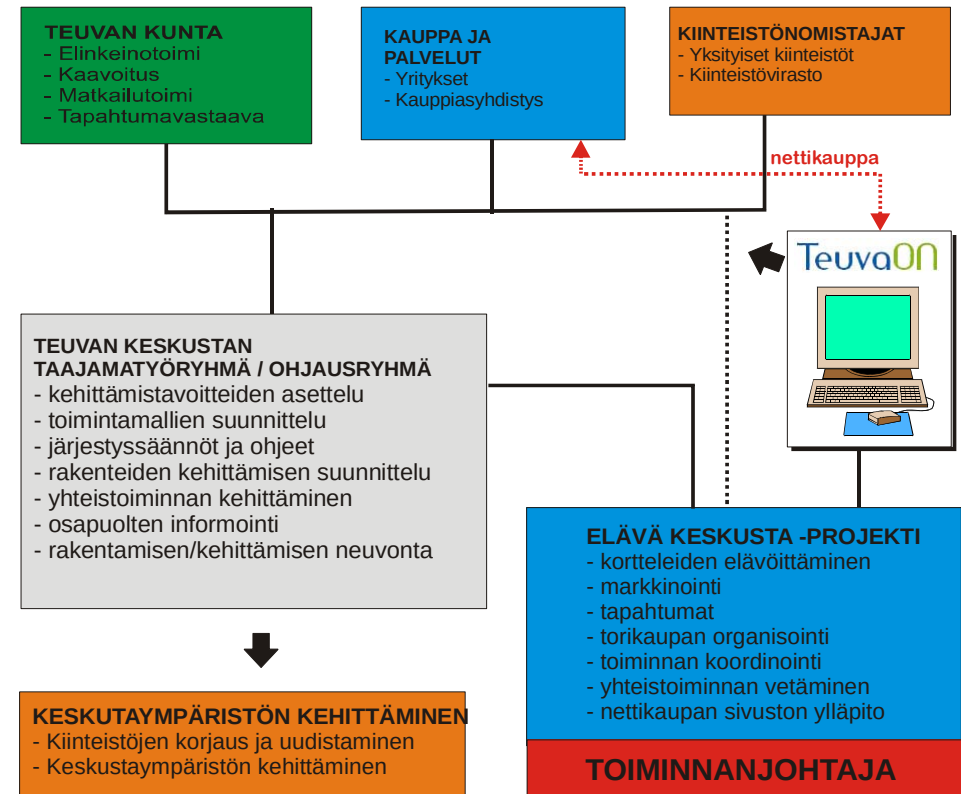
Keskustan toiminnanjohtaja

- Taajamatyöryhmän alainen
- Osa-aikainen työntekijä (2 pv / vkk)
- Yhteistoiminnan koordinaattori
- Tapahtumien, yms. koordinointi ja aikataulutus
- Toritoiminnan valvonta

TeuvaON -tiedotusväylä

- Yritysten väliseen viestintään
- Tapahtumatiedotusta ja yhteismarkkinointia
- "Ostoslista" yritysten nettikaupan välittäjä

TEUVAN KESKUSTAN KEHITTÄMISORGANISAATIO

Yhteistoiminnassa **TeuvaON** sivusto voisi toimia myös palveluhakemistona ja teuvalaisten yritysten nettikaupan väylänä. Palvelut ja tuotteet voisivat kehittyneessä versiossa olla selattavissa TeuvaON -sivulla, mistä ne linkittyvät sitten yritysten omaan nettikauppaan tai -palveluun. Tämä avaisi yritysten palveluita laajemmalle kuluttajakunnalle kuitenkin yhteisen Teuva-brändin kautta.

5 YHTEENVETO KESKUSTAN KEHITTÄMISESTÄ

Teuvan keskustan kehittämiseksi saatiin käyntiin ”Vielä komiampi Teuva” -hanke. Sen tarkoituksena on toimia lähtölaukauksena keskustan kehittämiselle, mikä on jatkuva projekti. Keskustan kehittäminen on jatkuvaa työtä keskustan toimivuuden ja elävyyden säilyttämiseksi. Ajan myötä hanke saa uusia piirteitä, mutta keskeistä on löytää uusia ratkaisuja keskustan toimivuuden ja elävyyden parantamiseksi. Tarpeet ja mieltymykset muuttuvat, mutta keskustan on säilytettävä viihtyisyytensä ja kykynsä palvella teuvalaisia.

Kehittämissuunnitelmassa on analysoitu Teuvan keskustan nykytilaa ja etsitty sen vahvuuksia. Kuntakeskusten kehittämiseen löytyy paljon hyviä käytäntöjä ja malleja. Niistä saadaan suuntaa siihen, millä kunkin keskustan vahvuuksia voidaan hyödyntää kehittämisessä. Tärkeäksi kehittämisen kohteeksi kuitenkin Teuvan keskustankin kohdalla nousee ympäristön laatu ja viihtyisyys. Tekijät, joilla vahvistetaan kuntalaisten halua asioida ja viettää aikaansa keskustassa lisäävät myös kuntalaisten palveluiden käyttöä. Sillä on suora vaikutus kuntakeskustan palveluiden kehittämiseen ja myös palveluyritysten kannattavuuteen.

Kehittämisajatuksia haettiin Vielä komiampi Teuva -hankkeen vuorovaikutteisella menettelyllä. Yhdessä miettimisen ja ideoinnin kautta löytyy konkreettisia ja toimivia kehittämisideoita. Kun niitä vielä täydennetään muualla saatujen kokemusten ja mallien avulla, löytyy keskustan kehittämiselle toimiva polku. Tärkeää on löytää sellainen yhteistyömuoto, jossa eri toimijat keskustassa lähtevät yhteistuumin toteuttamaan erilaisia hankkeita, tapahtumia ja yhteisiä markkinointitoimenpiteitä.

Teuvan keskustan kehittämissuunnitelman kantavaksi perusajatuksiksi muodostui keskeisen keskusta-alueen tilallinen ja toiminnallinen vahva muokkaus. Keskustan selkeä merkitseminen, liikenteellinen rauhoittaminen ja kävelyalueen laadullinen kohottaminen muokkaa keskustasta paremman paikan elää arkea. Se tuo asiakkaat lähemmäksi palveluita ja palveluiden vahvempi esille tuominen lisää niiden houkuttelevuutta ja käytettävyyttä. Kun keskutaan vielä tuodaan erilaisia tapahtumia ja toimintaa, keskustan viihtyisyys paranee.

Vielä komiampi Teuva -hankkeen kehittämissuunnitelman tavoitteena on parantaa keskustan toimivuutta ja kiinnostavuutta sekä lisätä keskustassa eri toimijoiden yhteistyötä. Erilaiset kehittämisideat ovat sekä pieniä että vaativampia, joten niiden toteuttaminen tulee sovittaa käytössä oleviin resursseihin ja aikaan.

LIITE: Vielä komiampi Teuva kehittämistyöpajan kehittämiskohteet ryhmätyön tulokset

Näistä kehittämiskohteista saatiin seuraavanlaisia ideoita ja idean edessä on saatu pistemäärä:

Tori, Torikauppa, Markkinat

- 8 Torikioskin aukiolo ympärivuotiseksi (mielellään), matkailuinfo torikioskiin (kunnalta rahallinen tuki + esiteaineisto)
- 5 Esiintymislava tehokkaaseen käyttöön (yhteislauluiltoja, iltakahvila)
- 3 Kesäkahvila torille
- 3 Enemmän penkkejä & keinuja keskustaan
- 1 Torin keskustaan istutuksia tai vesiallas/putous. Torin keskikohta ns. Oratori, paikallisia tuotteita joka torstai tms.

Torikioskiin yrittäjä (pitää olla monipuolinen tarjonta, niin pärjää)

Urheilutoimintaa

Katutaidetapahtuma (esim. Nuorille) (kisa?)

Torin asfaltille kauniita maalauksia ja graffiteja (kuten meijerin sisällä on seinille maalattu)

Perinteisten Teuvan markkinoiden tilalle Teuvalaisten tuotteiden ja ruokien markkinat

Vaihtuva näyttely Syreenin talon etuoveen (Vaihdettava levy)

Keskustaympäristö

- 5 Porvarintien katuvalaistus elo-maaliskuussa pidempään (valtion lamput) à nuorison kontrolli à istutuksiakin voisi sitten laittaa
 - 1 Penkkejä lisää
 - 3 Puustoa lisää
 - 1 Isoja ruukkuistutuksia enemmän
 - 1 Ikivihreitä istutuksia
 - 1 Siwan "tori" kauniiksi istutuksia – suihkulähde ym.
 - 1 Porvarintielle + Mikkiläntielle kaunis jalkakäytävä pinnoite ja puustoistutus rivi
 - 1 Julkisten rakennusten valaistus kuntoon
 - 1 Torille viittatolppa Kt 67 varsi Kaskisten suunnasta tultaessa
- Teuvalla on upeat kukka ym. istutukset (verrattuna muihin kuntiin)
- Katuvalotolppiin viirit (oli jo viime kesinä Mikkiläntiellä. Ei saatu lupia Porvarintielle)
- Penkkejä katujen varsiin enemmän

Liikkeiden mainosvalot kuntoon/päälle

Kiertoliittymä ABC:n risteykseen –keskelle jokin Teuvaa kuvaava monumentti

Kyltit pois heti kun kauppa loppuu

Keskusta laitettava siistiin kuntoon, istutuksia ym. puskat pois. Hyvä ensivaikutelma tärkeä keskustaan tultaessa

Kävelykatu

7 Emme tarvitse kävelykatua. Sen sijaan kiireellisesti toteutettava jalkakäytävä välille vanhustentalot – Lossanmäki. (Edesauttaisi myös tonttikauppaa Lossanmäen asuntoalueella)

5 Voisi olla autoilta vapaita hetkellisiä päiviä ja tuoda liikkeiden valikoimat kaduille/pihoille

5 Keskustaan hauska viitoitus

2 Tyhjiä kaljakoreja kirkolle niin nuoriso laittaa pullot suoraan niihin J

1 Ei kävelykadulle paikkaa, eikä tarvetta

- Lisääkö asiakasvirtaa
- ei selkeää pääkatua

1 Jos Siwan ja Nordean edessä olisi rivi liiketiloja Mikkiläntien varressa ja niiden väliin tehtäisiin kauniisti pinnoitettu ja valaistu kävelykatu

Ei tarvita

Kiinteistöt ja asuminen

6 3-4 kerroksinen asuinrakennus (hissillä) keskustaan (Meijerin tilalle, Siwan autobaanalle tai taxi-kämpän viereen) ja alakertaan liiketiloja & asukkaiden palveluita esim. parturi, hieroja.

8 "Rötisköt" purettava

5 Meijeri ei ole säilyttämisen arvoinen

3 Julkisivujen kunnostus

3 Tuhkislasipurkit ja kurkkupurkit pois liikkeiden ovensuusta

2 Julkisten rakennusten, liikkeiden ym. ovenedustat siistiin kuntoon. –Asiakas saa ensivaikutelman (karkkipaperit, tupakantumpit, asfaltin raosta kasvavat roslat pois)

2 Värikyyttä rakennuksiin –nyt kaikki kunnan rakennukset vaaleita

2 Siivouskampanja heti käyntiin

1 matkahuolto näkyvämmäksi

1 Keskustan ja kylien rakennusten maalaustalkoot –kampanja

1 FIN 5. Iso tapahtuma (5000-6000 vierasta) tulossa, ollaan edes vieraskoreita ja laitetaan paikat kuntoon ja ollaan ystävällisiä ja avuliaita ja kehutaan Teuvaa

Meijeristä saisi upeat toimitila- ja asuinkiinteistön, jos löytyisi rahakas yrittäjä

Kunnantaloa vastapäätä oleva vanha puinen liikerakennus purettava ja kunnostettava julkisivut

Meijeri rakennukseen konsertteja kesällä

Pajukot ja isommat ryteiköt raivattava näkemäesteet kt 67 varrelta (ABC:n risteys – Jurvantien risteys)

Asuntoja keskustaan , 2-tasoon

Kauppa ja palvelut

10 Urheiluliike, myös Pop-Up –liike

4 Lisää kahvilatoimintaa ulos kesäksi

3 Pop Up –kauppa Tähkä kauppaan FIN 5 viikolla (käsityöt, paikalliset tuotteet, ruokaa & kahvila)

3 Liike, jossa miesten vaatteita

2 Urheiluliike

2 Sisäänkäyntiin huomiota

1 KT-Partsiin jatkaja (autojen, mopojen varaosakauppa)

1 ystävällistä asiakaspalvelua, Teuvasta terveesti ylpeitä

1 Joku voimassa jo oleva ruoka-alan yrittäjä voisi lisätä valikoimiin raikkaita juomia (hedelmä ym. marjajuomia (smoothie)) + erillinen helposti täydentävä valikoima lähellä tuotettua ruokaa

Joku voimassa jo oleva ruoka-alan yrittäjä voisi lisätä valikoimiin raikkaita juomia (hedelmä ym. marjajuomia (smoothie))

Nuorisoliike (vaatteet, rekvisiitta)

Outlet Teuvan keskustaan

Pop Up ravintola entiseen maustemyllyyn, eli Teuvan risteykseen

Teuvan risteykseen autokauppa tai urheiluliike

Open/avoinna kyltit liikkeiden oviin

Jokiranta ja virkistysreitit

12 Kävelyreitti (Hakalan silta – Suksen silta - tek. silta) levähdyspaikka, penkki? Suksen sillan luo kalastuspaikka. Reittiä voitaisiin myös käyttää hiihtoreittinä. Joki rannan putsaus, siisteys. Teknisellä on suunnitelmat tehtynä.

11 Kävelysiltoja joen yli (Hammashoitolan ja nuorisoseuran kohdalle)

10 Joen pohjapato suunnitelmat toteutukseen, eli joen vedenpinnan noste

1 Penkkejä, Istutuksia

1 Lampaita kaluamaan joen rannat

Lintujen ruokintapaikka joen varteen

Keskustakadut

11 Alue Siwa Nordea merkittävä ajotie

10 Mikkiläntien (67 ABC) liikenneympyrä tärkein

5 Porvarintien pinnan lasku "hevosajan tasalle"

3 Tamsin kaupan eteen kunnan katukahvila

2 Kiipeilyseinä

1 Kunnantalo ym. pois montusta

1 Katua vähän alemmaksi

1 Liikenneympyröitä 4 kpl + teema

· Mikkiläntie/67

· Jurvan risteys

· Harakan/Tuokolantie

- Mikkiläntie/porv. tie

Pysäköinti

- 2 Ei parkkeerausta liikkeen oven eteen
- 2 Kävelysilta Nuorisoseura – Terveyskeskus = autoja voi panna parkkiin NS:n pihaan.
- 2 Saada NS:n takapihalle joku fokus... Pop Up -Drive In elokuvateatteri
- 2 Pitserian edusta ahdas/sekava
- 1 Vinoparkkeerausta lisättävä

Torin kylkeen ei tarvitse pysäköidä (Nyt siinä on mahdollisuus)

Liikerakennusten edessä isoja parkkialueita – ei tiivistä rakentamista & tylsän näköistä.

Yhteistyö keskustassa

- 5 Teuvalaisten tuotteiden markkinat –elonkorjuu-aikaan porvarintielle + jatkoksi katuravintola keskelle tietä (tuottajat, valmistajat, kunta, yrittäjät)
- 4 Uudenlainen (miten? ei vielä keksitty) joulunavaus. Hieno kuusi, hienot valot. Tapahtumaa yhdessä järjestöjen, kauppiaiden, kunnan ja seurakunnan kanssa.
- 3 Avoimia ”festari” -tapahtumia
- 1 Kylien välisiä kisoja keskustaan kaikkien nähtäville
- 1 Kerran vuodessa kävely ”tarkastelu” keskustassa yhdessä

Keskustaa ja (muita kyliä) katsottava kriittisesti ”vieraan silmin”

Inventointi. E-P:n maakuntamuseo? Museovirasto?

Lisää yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välille

Yhteisiä ”teema” tarjouspäiviä, yhteismarkkinointia

Urheilutapahtumia torille tai muualle keskustaan